

MUHOS HALOSENTÖRMÄ (40)

Kivikautinen - varhaismetallikautinen asuinpaikka, irtolöytöjä

Peruskartta 3422 08 PIKKARALA
 Koordinaatit x= 7200 14-16
 y= 3442 78-82
 z= 35-37,5 m

Tutkimukset Inv. 1954 Huurre
 Kaiv. 1968 Kopisto
 Inv. 1985 Taskinen
 Tark. 1993 Mäkivuoti

Allekirjoittanut pistäytyi Muhoksen Halosentörmän muinaisjäännösalueella 14.5.1995 osana Oulujokilaakson esihistoriallisille muinaisjäännöksille suuntautunutta tutustumismatkaa. Tuolloin löysin Oulu-Kajaani -rautatien rataleikkauksen lännen puoleisesta osasta useita keramiikanpaloja sekä joitain kvartsiesineitä ja -iskoksia. Jätin löydöt paikalleen. Samalla havaitsin että rataleikkauksesta n. 200 m länsilounaaseen sijaitsevaa hiekkakuoppaa oli vastikään laajennettu siinä määrin että se nykyisessä muodossaan leikkaa hyvin todennäköisesti Halosentörmän muinaisjäännösalueetta. Raportoidessani hiekkakuopan laajennuksesta samana iltana aluevalvoja Markku Mäkivuodille, hän ilmoitti keskustelun yhteydessä että keramiikkalöydöt olisi syytä käydä ottamassa talteen ja toimittaa Museovirastoon. Tämän johdosta palasin Halosentörmälle 21.5.1995 yhdessä fil.yo. Liisa Junttilan sekä fil.yo. Pirkko Väyrösen kera ja suoritimme rataleikkauksen alueella pienimuotoisen pintapöiminnan. Tuloksena oli liuskeinen nuolenkärki, paloja asbestisekoitteisesta (1 pala) sekä lähestulkoon sekoitteettomasta naarmupintaisesta (17 palaa, joista 1 reunapala) keramiikasta ja kvartsikaavin.

Liuskeinen nuolenkärki löytyi radan itäpuolisesta leikkauksesta, n. 15 m radan yli kulkevasta metsäautotiestä pohjoiseen. Löytö tehtiin puolivälistä rataleikkausta, joten se on todennäköisesti valunut löytöpaikalleen leikkauksen yläosasta. Tämä on erityisen luultavaa koska maaperä alueella on hienoa hiekkaa. Muut löydöt - keramiikanpalat ja kvartsikaavin - poimittiin vastaavasti radan länsipuolisesta leikkauksesta, n. 5-20 m matkalta edellämäinitusta tiestä pohjoiseen. Alueelta löydetyt kvartsiesineet ja iskokset jätettiin oheista kaavinta lukuunottamatta paikoilleen. Nuolenkärki, keramiikkapalat sekä kvartsikaavin lähetetään tämän kirjeen yhteydessä Museovirastolle ja samalla toivon että ainakin nuolenkärki voitaisiin tulevaisuudessa deponoida osaksi Pohjois-Pohjanmaan museon kokoelmaa, mikäli asianomainen museo on siitä kiinnostunut.

Kohde tarkastettiin 14 & 21.5.1994.

Oulussa, 31.5.1994

 FM Janne Ikäheimo